

# ПРЕПОРЪКИ

## ПРЕПОРЪКА (ЕС) 2018/951 НА КОМИСИЯТА

от 22 юни 2018 година

### относно стандартите за органите по въпросите на равенството

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 292 от него,

като има предвид, че:

- (1) От член 2 от Договора за Европейския съюз следва, че Съюзът се основава на ценностите на зачитане на човешкото достойнство, на свободата, демокрацията, равенството, правовата държава, както и на зачитането на правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към малцинства. Тези ценности са общи за държавите членки в общество, чиито характеристики са плурализмът, недискриминацията, толерантността, справедливостта, солидарността и равенството между жените и мъжете.
- (2) Член 8 от Договора за функционирането на Европейския съюз предвижда, че във всички свои дейности Съюзът полага усилия за премахването на неравенствата и за насърчаване на равенството между жените и мъжете.
- (3) Член 21 от Хартата на основните права на Европейския съюз забранява всяка форма на дискриминация, основана по-специално на пол, раса, етнически произход, религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация. Член 23 от Хартата утвърждава правото на равенство между жените и мъжете във всички области, включително заетостта, труда и възнаграждението. В член 26 се признава и защита правото на хората с увреждания да се ползват от мерки, които осигуряват тяхната автономност, социалната и професионалната им интеграция и участието им в живота на общността. Освен това равенството на всички хора пред закона е залегнало в член 20 от Хартата на основните права на Европейския съюз.
- (4) Съгласно член 19 от Договора за функционирането на Европейския съюз Съветът може с единодушие, в съответствие със специална законодателна процедура и след одобрение от Европейския парламент, да приема необходимите мерки за борба с дискриминацията, основана на различията в пола, расата или етническия произход, религията или убежденията, наличието на физическо или умствено увреждане, възрастта или сексуалната ориентация. В член 157, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз се заявява, че Европейският парламент и Съветът, приемат мерки, които осигуряват прилагането на принципа за равни възможности и равно третиране на мъжете и жените в областта на заетостта и труда, включително и на принципа за равно заплащане за равен труд или труд с равна стойност.
- (5) Въз основа на тези разпоредби са приети няколко директиви относно забраната на дискриминацията в съответните области.
- (6) Директива 2000/43/ЕО на Съвета<sup>(1)</sup> забранява пряката и непряката дискриминация, основана на расата или етническия произход, включително тормоз. Тя се прилага към всички лица от публичния и частния сектор, включително публични органи, във връзка с: а) условията за достъп до заетост, работа на свободна практика или упражняване на занятие, включително критериите за подбор и условия за наемане на работа, в който и да е клон на дейност на всички нива на професионалната йерархия, включително повишение; б) достъп до всички видове и до всички нива на професионална ориентация, професионална квалификация, висше професионално обучение и професионална преквалификация, включително придобиване на практически опит; в) условия за наемане и условия на труд, включително условията за уволнение и заплащане; г) членство и участие в организация на

<sup>(1)</sup> Директива 2000/43/ЕО на Съвета от 29 юни 2000 г. относно прилагане на принципа на равно третиране на лица без разлика на расата или етническия произход (ОВ L 180, 19.7.2000 г., стр. 22).

работниците или работодателите или друга организация, чиито членове упражняват дадена професия, включително ползите, осигурени от такива организации; д) социална закрила, включително социално осигуряване и здравеопазване; е) социални придобивки; ж) образование; и) достъп до и доставка на стоки и услуги, които са на разположение на обществеността, включително жилищно настаняване.

- (7) Директива 2000/78/ЕО на Съвета <sup>(1)</sup> забранява всяка пряка или непряка дискриминация, включително тормоз, основаваща се на религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация, що се отнася до заетостта, професиите и професионалното обучение. Тя се прилага към всички лица от публичния и частния сектор, включително публични органи, във връзка с букви а) — г), цитирани в предходното съображение.
- (8) Директива 2004/113/ЕО на Съвета <sup>(2)</sup> забранява пряката и непряката дискриминация, основана на пола, включително тормоза и сексуалния тормоз, по отношение на достъпа до стоки и услуги и предоставянето на стоки и услуги.
- (9) Директива 2006/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета <sup>(3)</sup> относно равенството между половете предвижда забрана за пряката и непряката дискриминация, основана на пола, включително тормоза и сексуалния тормоз, по въпроси, свързани с достъпа до заетост, включително повишение, и до професионална квалификация, условията на труд, включително заплащането, и професионалните социално-осигурителни схеми.
- (10) Директива 2010/41/ЕС на Европейския парламент и на Съвета <sup>(4)</sup> забранява пряката и непряката дискриминация, включително тормоза и сексуалния тормоз, между мъжете и жените, които извършват дейности в качеството на самостоятелно заети лица. Приложното поле на директивата всъщност включва всички видове дискриминация, но социалната закрила и обезщетенията при майчинство са изрично посочени.
- (11) Всички посочени по-горе директиви (наричани по-долу „директивите относно равенството“) са транспонирани от държавите членки. В директивите относно равенството, с изключение на Директива 2000/78/ЕО, се предвижда, че държавите членки определят орган или органи за насърчване, анализ, мониторинг и подпомагане на равното третиране на всички лица без дискриминация на някое от основанията, обхванати в съответните директиви (наричани по-долу „органи по въпросите на равенството“). Съответно всички държави членки са създали органи по въпросите на равенството.
- (12) Настоящата препоръка се прилага по отношение на органите по въпросите на равенството, създадени по силата на горепосочените директиви относно равенството.
- (13) Когато директивите относно равенството предвиждат, че трябва да бъдат създадени посочените органи по въпросите на равенството, те изискват държавите членки да гарантират, че компетенциите на тези органи включват предоставянето на независима помощ на жертвите, провеждането на независими проучвания относно дискриминацията, публикуването на независими доклади и отправянето на препоръки по всички въпроси, свързани с дискриминацията.
- (14) Освен това на 2 юли 2008 г. Комисията прие предложение за директива на Съвета за прилагане на принципа на равно третиране на лицата без оглед на религиозна принадлежност или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация <sup>(5)</sup>. Приложното поле на предложението обхваща: а) социалната закрила, включително социалната сигурност и здравните грижи; б) социалните придобивки; в) образованието; и г) достъпа до и доставка на стоки и услуги, които са на разположение на обществеността, включително жилищното настаняване. Съгласно предложената директива държавите членки са задължени да определят орган или органи по въпросите на равното третиране и в тези области, като това могат да бъдат същите органи, които вече са създадени по силата на директивите относно равенството. Въпреки че към днешна дата предложението все още не е прието, държавите членки следва да бъдат насърчвани да определят органи по въпросите на равенството в посочените области, тъй като опитът показва, че определянето на такива органи укрепва защитата срещу дискриминация.

<sup>(1)</sup> Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 г. за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите (ОВ L 303, 2.12.2000 г., стр. 16).

<sup>(2)</sup> Директива 2004/113/ЕО на Съвета от 13 декември 2004 г. относно прилагане на принципа на равното третиране на мъжете и жените по отношение на достъпа до стоки и услуги и предоставянето на стоки и услуги (ОВ L 373, 21.12.2004 г., стр. 37).

<sup>(3)</sup> Директива 2006/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. за прилагането на принципа на равните възможности и равното третиране на мъжете и жените в областта на заетостта и професиите (ОВ L 204, 26.7.2006 г., стр. 23).

<sup>(4)</sup> Директива 2010/41/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2010 г. за прилагане на принципа на равно третиране на мъжете и жените, които извършват дейности в качеството на самостоятелно заети лица, и за отмяна на Директива 86/613/ЕИО на Съвета (ОВ L 180, 15.7.2010 г., стр. 1).

<sup>(5)</sup> COM(2008) 426 окончателен.

- (15) Директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС изискват също така от държавите членки да гарантират, че задачите на органите по въпросите на равенството включват обмен на наличната информация със съответните европейски органи.
- (16) В редица държави членки мандатът на органите по въпросите на равенството обхваща и престъпленията от омраза и езика на омразата. Това има значение особено по отношение на осигуряването на ефективното прилагане на Рамково решение 2008/913/ПВР на Съвета <sup>(1)</sup> относно борбата с определени форми и прояви на расизъм и ксенофобия посредством наказателното право, определящо минимални стандарти по отношение на инкриминирането, преследването и санкционирането на престъпленията от омраза и езика на омразата на расова основа.
- (17) В допълнение към произтичащите от директивите задължения за създаване на органи по въпросите на равенството повечето държави членки разшириха мандата на своите органи по въпросите на равенството, така че той да включва изцяло дискриминацията, основана на пол, расов или етнически произход, религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация в областта на заетостта и професиите, достъпа до стоки и услуги и предоставянето на стоки и услуги, образование, социална защита и социални придобивки, следователно приложното поле на Директива 2000/78/ЕО, както и в други области.
- (18) Текстът на директивите за равенството оставя широка свобода на преценка на държавите членки относно структурата и функционирането на органите по въпросите на равенството. Това води до значителни разлики между органите по въпросите на равенството, създадени в държавите членки, що се отнася до мандата, компетенциите, структурите, ресурсите и оперативното функциониране на органите. На свой ред, това понякога води до незадоволителен достъп на гражданите до защита, както и до неравна степен на защита в различните държави членки <sup>(2)</sup>.
- (19) Някои държави членки са учредили повече от един орган по въпросите на равенството, което изисква създаването на ясни механизми за координация и сътрудничество.
- (20) В някои държави членки мандатът на съществуващите органи по въпросите на равенството бе разширен, така че да обхваща всички най-различни области, без съответно увеличение на ресурсите. Някои органи по въпросите на равенството са дори изправени пред значително намаляване на бюджетите си, което може да доведе до отслабване на капацитета им да изпълняват задачите си <sup>(3)</sup>.
- (21) В някои проучвания са посочени случаи на липса на независимост и ефективност на органите по въпросите на равенството, например поради външен натиск или недостатъчен персонал <sup>(4)</sup>.
- (22) На практика независимостта би могла да бъде накърнена особено когато органът по въпросите на равенството е създаден като част от министерство и получава указания пряко от правителството.
- (23) Органите по въпросите на равенството следва да не се съсредоточават прекомерно върху някои задачи за сметка на други <sup>(5)</sup>.
- (24) С цел да се помогне на групите или лицата, подложени на дискриминация, да се ползват от правата си, органите по въпросите на равенството също следва да повишават осведомеността на широката общественост за своето съществуване, за действащите антидискриминационни правила и за възможностите за търсене на правна защита. За тази цел достъпът до всички органи по въпросите на равенството, било то физически, или онлайн, следва да бъде лесен. Подаването на жалби следва също да бъде улеснено с поверителност и прости процедури, които са безплатни.
- (25) За да се гарантира, че органите по въпросите на равенството функционират правилно и по еднакъв начин в целия Съюз, е целесъобразно да се препоръчат на държавите членки стандарти за органите по въпросите на равенството.

<sup>(1)</sup> Рамково решение 2008/913/ПВР на Съвета от 28 ноември 2008 година относно борбата с определени форми и прояви на расизъм и ксенофобия посредством наказателното право (ОВ L 328, 6.12.2008 г., стр. 55).

<sup>(2)</sup> Вж., наред с другото, Human European Consultancy съвместно с Института по правата на човека „Лудвиг Болцман“, октомври 2010 г., A Study on Equality Bodies set up under Directives 2000/43/EC, 2004/113/EC, and 2006/54/EC (Проучване относно органите по въпросите на равенството, създадени съгласно директиви 2000/43/ЕО, 2004/113/ЕО, и 2006/54/ЕО), стр. 177; и European Network of Equality Bodies, October 2012, Equality Bodies. Current Challenges. (Европейска мрежа на националните органи по въпросите на равенството, октомври 2012 г., Органи по въпросите на равенството. Настоящи предизвикателства).

<sup>(3)</sup> Human European Consultancy, цит. съч, стр. 78, 125, 142 и Европейска мрежа на националните органи по въпросите на равенството, цит. съч., стр. 8 и 17. Вж. също Европейска мрежа на националните органи по въпросите на равенството, Strategic Role of Equality Bodies, 2009 (Стратегическата роля на националните органи по въпросите на равенството, 2009 г.), стр. 43—44 и 52.

<sup>(4)</sup> Human European Consultancy, цит. съч, стр. 70—145 и Европейска мрежа на националните органи по въпросите на равенството, цит. съч., стр. 8 и 13—20.

<sup>(5)</sup> Европейска комисия, 2006 г., Catalysts for Change? Equality bodies according to Directive 2000/43/EC — existence, independence and effectiveness (Катализатори на промяната? Органи по въпросите на равенството съгласно Директива 2000/43/ЕО — съществуване, независимост и ефективност), стр. 57.

- (26) Освен това необходимостта от стандарти за органите по въпросите на равенството бе подчертана в Общия доклад от 2014 г. относно прилагането на директиви 2000/43/ЕО и 2000/78/ЕО <sup>(1)</sup>, Доклада от 2015 г. относно прилагането на Директива 2004/113/ЕО <sup>(2)</sup>, както и в Доклада за оценка на изпълнението на Препоръката относно прозрачността в заплащането от 2014 г. и в Плана за действие на ЕС за периода 2017—2019 г. Преодоляване на разликата в заплащането на жените и мъжете <sup>(3)</sup>. Европейският парламент също призова за стандарти на органите по въпросите на равенството в своя резолюция от 2015 г. <sup>(4)</sup>
- (27) Стандарти за органите за равно третиране и институциите в областта на правата на човека вече са приети от Организацията на обединените нации <sup>(5)</sup>, Европейската мрежа на националните органи по въпросите на равенството <sup>(6)</sup>, както и от Съвета на Европа <sup>(7)</sup>.
- (28) Адресати на настоящата препоръка са държавите членки. Тя има за цел да допринесе за преодоляването на различията в стандартите за органите по въпросите на равното третиране в Европа.
- (29) В препоръката са определени стандарти относно мандата, независимостта, ефективността, достъпността и координирането на органите по въпросите на равенството, както и относно на достъпа до тях с оглед на това, да се гарантира, че те могат да изпълняват ефективно функциите си.
- (30) Настоящата препоръка се основава на ангажимента на Комисията за насърчаване и подпомагане на държавите членки да повишат своя капацитет за прилагане на законодателството на Съюза и предоставяне на средства за правна защита с цел да се гарантира, че лицата и групите, които са дискриминирани, но на които правото на Съюза предоставя защита, могат да ползват изцяло своите права в съответствие със съобщението на Комисията „Право на ЕС: по-добри резултати чрез по-добро прилагане“ <sup>(8)</sup>. Независимите органи по въпросите на равенството играят съществена роля в ефективното изпълнение на законодателството на Съюза и неговото цялостно и последователно прилагане. Органите по въпросите на равенството са също така значими институции за непрекъснатото развитие на равнопоставени и приобщаващи демократични общества.
- (31) В областите, обхванати от компетентността на Съюза, стандартите за органите по въпросите на равенството трябва също да отговарят на изискванията за достъпност, залегнали в Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания. Тази конвенция бе одобрена от името на Европейската общност с Решение 2010/48/ЕО на Съвета <sup>(9)</sup> и следователно е неразделна част от правния ред на ЕС, която има предимство пред вторичното законодателство на ЕС.
- (32) В директиви 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО, 2004/113/ЕО и 2006/54/ЕО се съдържа задължение на държавите членки да съобщават цялата налична информация относно тяхното прилагане, така че Комисията да може да изготви доклад за оценка относно мерките, които държавите са предприели съгласно съответните директиви. Информацията се съобщава в рамките на предварително определени интервали от време <sup>(10)</sup>, за да се даде възможност на Комисията да приеме и публикува доклад. Включването в информацията на сведения относно спазването на настоящата препоръка от държавите членки ще позволи се направи оценка на нейното въздействие.

<sup>(1)</sup> Общ доклад относно прилагането на Директива 2000/43/ЕО от 29 юни 2000 г. относно прилагане на принципа на равно третиране на лица без разлика на расата или етническия произход („Директива за расовото равенство“) и на Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 г. за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите („Директива за равно третиране в областта на заетостта“), COM(2014) 2 final.

<sup>(2)</sup> Доклад за прилагането на Директива 2004/113/ЕО относно прилагане на принципа на равното третиране на мъжете и жените по отношение на достъпа до стоки и услуги и предоставянето на стоки и услуги, COM(2015) 190 final. Тази необходимост бе също така спомената в средносрочния преглед на рамката на ЕС за национални стратегии за интегриране на ромите, COM(2017) 458 final; в Доклада за основните права от май 2017 г. на Агенцията за основните права; и в Доклада за изпълнението на Препоръката на Комисията относно укрепването чрез прозрачност на принципа на равното заплащане за мъжете и жените, COM(2017) 671 final.

<sup>(3)</sup> Доклад за изпълнението на Препоръката на Комисията относно укрепването чрез прозрачност на принципа на равното заплащане за мъжете и жените, цит.съч.; План за действие на ЕС за периода 2017—2019 г. Преодоляване на разликата в заплащането на жените и мъжете, COM(2017) 678 final.

<sup>(4)</sup> Резолюция на Европейския парламент от 8 октомври 2015 г. относно прилагането на Директива 2006/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. за прилагането на принципа на равните възможности и равното третиране на мъжете и жените в областта на заетостта и професиите (2014/2160(INI)).

<sup>(5)</sup> Служба на върховния комисар по правата на човека към ООН (СВКПЧ), Общо събрание на ООН, Principles relating to the Status of National Institutions (The Paris Principles) (Принципи, отнасящи се до статута на националните институции (Парижки принципи), Резолюция 48/134, 20 декември 1993 г.; и General Observations on the interpretation and implementation of these principles by the International Coordinating Committee of National Institutions for the Promotion and Protection of Human Rights (Общи забележки относно тълкуването и прилагането на тези принципи от страна на Международния координационен комитет на националните институции за защита и насърчаване на правата на човека), текст от 21 февруари 2018 г.

<sup>(6)</sup> Европейската мрежа на националните органи по въпросите на равенството, 2016 г., Developing Standards for Equality Bodies (Разработване на стандарти за органите по въпросите на равенството). Работен документ на Equinet.

<sup>(7)</sup> Европейската комисия срещу расизма и нетърпимостта (ЕКРН), General Policy Recommendation No2 revised on Equality Bodies to combat racism and intolerance at national level (Обща политическа препоръка № 2, преразгледана по отношение на организациите за равенство между половете с цел борба с расизма и нетолерантността на национално равнище), CRI(2018) 06, приета на 7 декември 2017 г.

<sup>(8)</sup> C(2016) 8600.

<sup>(9)</sup> Решение 2010/48/ЕО на Съвета от 26 ноември 2009 година относно сключването от Европейската общност на Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания (OVL 23, 27.1.2010 г., стр. 35).

<sup>(10)</sup> На всеки четири години съгласно Директива 2006/54/ЕО и на всеки пет години съгласно директиви 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО и 2004/113/ЕО.

- (33) На равнището на Съюза настоящата препоръка не засяга принципите на националното процесуално право и правните традиции на държавите членки. Тя не води до разширяване на правомощията на Съюза, определени от Договорите и от вторичното право на Съюза,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ПРЕПОРЪКА:

#### ГЛАВА I

##### ЦЕЛ И ПРЕДМЕТ

1. Целта на настоящата препоръка е да се определят мерки, които държавите членки могат да прилагат с цел подобряване на независимостта и ефективността на органите по въпросите на равенството, по-специално по отношение на капацитета им да гарантират, че лицата и групите, подложени на дискриминация, могат да ползват изцяло своите права.
2. Всички държави членки следва да гарантират, че органите по въпросите на равенството могат да изпълняват функциите си, предвидени в директиви 2000/43/ЕО, 2004/113/ЕО, 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС, по независим и ефективен начин.

#### ГЛАВА II

##### ПРЕПОРЪЧАНИ МЕРКИ

###### 1.1. Мандат на органите по въпросите на равенството

###### 1.1.1. Вид дискриминация и обхват, включени в мандата на органите по въпросите на равенството

1. В допълнение към произтичащите от директиви 2000/43/ЕО, 2004/113/ЕО, 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС задължения за определяне на органи за насърчаване на равното третиране (наричани по-долу „органи по въпросите на равенството“) всички държави членки следва да разгледат възможността за определянето на орган по въпросите на равенството с цел обхващане на дискриминацията, основана на религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация, в приложното поле на Директива 2000/78/ЕО.
2. Държавите членки следва да разгледат възможността за разширяване на мандата на органите по въпросите на равенството, така че той да обхваща, за всички забранени видове дискриминация, областите на заетостта и професиите, достъпа до стоки и услуги и предоставянето на стоки и услуги, образование, социална защита и социални придобивки, включително езика на омраза, свързан с тези видове дискриминация в тези области.
3. Както при едномандатните органи, така и при органите по въпросите на равенството, които имат няколко мандата и/или се занимават с няколко вида дискриминация, вътрешната структура на органите по въпросите на равенството следва да гарантира съсредоточаване върху всяка част от мандата, както и върху всеки вид дискриминация. Това следва да е пропорционално на въздействието на съответния вид дискриминация, като ресурсите следва да бъдат разпределени по съответен начин.

###### 1.1.2. Функции в обхвата на мандата на органите по въпросите на равенството

###### Независима помощ

1. Държавите членки следва да вземат предвид следните аспекти на предоставянето на независима помощ на жертвите: получаване и разглеждане на индивидуални или колективни жалби; осигуряване на правни консултации на жертвите, включително във връзка с поддържането на техните жалби; участие в дейности на посредничество и помирение; представяване на жалбоподателите в съда; и действия при необходимост в качеството на *amicus curiae* или експерт.
2. Държавите членки следва също така да вземат предвид, че независимата помощ на жертвите може да включва предоставяне на органите по въпросите на равенството на възможността да участват или да оказват помощ в спорове с цел преодоляване на структурна и системна дискриминация в случаи, избрани от самите органи поради тяхната честота, тяхното значение или тяхната необходимост от правна яснота. Тези спорове могат да бъдат завеждани от името на самия орган или от името на жертви или организации, представляващи жертвите, в съответствие с националното процесуално право.

3. Държавите членки следва също така да вземат предвид, че подпомагането на жертвите може да включва издаването на препоръки или, когато това е разрешено от националното право, правно обвързващи решения в индивидуални или колективни случаи на дискриминация, както и последващи действия във връзка с тях, за да се осигури изпълнението.
4. Държавите членки следва да предоставят възможност на органите по въпросите на равенството да събират релевантни доказателства и информация в съответствие с националното право.
5. Когато органите по въпросите на равенството разполагат с правоспособност да вземат решения със задължителна сила, държавата членка следва да им предостави също правомощието да налагат съответни, ефективни и пропорционални санкции.
6. Упражняването на правомощията, предоставени на органите по въпросите на равенството, трябва да бъде предмет на подходящи предпазни мерки, включително, когато е уместно, на ефективни средства за съдебна защита и справедлив съдебен процес. По-специално в националното законодателство следва да бъде изрично посочено правото да се обжалват по съдебен ред решенията на органите по въпросите на равенството, когато съгласно националното право те са компетентни да вземат подобни решения.

#### Независими проучвания

7. Държавите членки следва да предоставят възможност на органите по въпросите на равенството да извършват редовно независими проучвания. Обхватът и структурата на проучванията следва да гарантират събирането на достатъчен обем надеждни количествени и качествени данни относно дискриминацията, за да се даде възможност за анализа, необходим за достигането на основани на доказателства заключения за това, къде се крият основните предизвикателства и начините за тяхното преодоляване.

#### Независими доклади

8. Държавите членки следва да предоставят възможност на органите по въпросите на равенството да публикуват редовно независими доклади и да ги представят на имащите отношение публични институции, в това число на съответните национални или регионални правителства и парламенти, когато това е целесъобразно. Техният обхват трябва да бъде достатъчно широк, за да може да се направи цялостна оценка на положението по отношение на дискриминацията в държавата членка за всеки от обхванатите видове дискриминация.
9. С цел получаването на висококачествени независими доклади държавите членки следва да предоставят възможност на органите по въпросите на равенството да провеждат независими изследвания. Това би могло да включва събирането на данни, по-специално за броя на жалбите в зависимост от вида дискриминация; продължителността на административните производства от подаването на жалбата до приключването на производството; резултата на административните производства; и броя, продължителността и резултатите на съдебните дела, в които са участвали органите по въпросите на равенството.

#### Препоръки на органите по въпросите на равенството

10. Държавите членки следва да гарантират, че техните публични органи вземат предвид, доколкото е възможно, препоръките от органите по въпросите на равенството по отношение на законодателството, политиката, процедурите, програмите и практиките. Следва да се гарантира, че публичните органи информират органите по въпросите на равенството за начина, по който са взети предвид тези препоръки, и правят тази информация обществено достояние.

#### Насърчаване на равенството

11. За насърчаване на равенството и многообразието държавите членки следва да предоставят възможност на органите по въпросите на равенството да допринесат за предотвратяването на дискриминацията, по-специално чрез осигуряване на обучение, информация, съвети, насоки и подкрепа за носителите на задължения съгласно директивите за равенството, институциите и отделните лица, както и чрез повишаването на осведомеността на широката общественост относно съществуването на органите и относно съдържанието на действащите правила и начините да се потърси правна защита.
12. Със същата цел държавите членки следва също така да предоставят възможност на органите по въпросите на равенството да участват в обществения дебат, да водят редовен диалог с публичните органи, да общуват с дискриминираните групи и заинтересованите страни, както и да насърчават добри практики и положителни действия.

## 1.2. Независимост и ефективност

### 1.2.1. Независимост

1. С цел гарантиране на независимостта на органите по въпросите на равенството при осъществяването на своите задачи, държавите членки следва да вземат предвид елементи като организацията на тези органи, тяхното място в цялостната административна структура, разпределението на бюджета им и техните процедури за използване на ресурсите, като се набляга особено върху процедурите за назначаване и освобождаване на служители, включително лицата, заемащи ръководни длъжности. Това следва да не засяга специалните национални организационни структури на държавите членки.
2. Държавите членки следва да гарантират, че служителите на органите по въпросите на равенството, включително лицата, заемащи ръководни длъжности, и членовете на съвета, са възпрепятствани да извършват всякакви действия, несъвместими с длъжностите си, както и не упражняват по време на своя мандат дейност в разрез със задълженията си, независимо дали срещу вознаграждение, или безвъзмездно.

### 1.2.2. Ресурси

1. Държавите членки следва да гарантират, че на всеки орган по въпросите на равенството са осигурени човешките, техническите и финансовите ресурси, помещенията и инфраструктурата, които са необходими, за да изпълнява своите задачи и да упражнява своите правомощия ефективно. При разпределянето на ресурсите на органите по въпросите на равенството следва да бъдат отчитани предоставените им компетенции и възложените им задачи. Ресурсите могат да се считат за адекватни единствено ако дават възможност на органите по въпросите на равенството да изпълняват всяка от своите функции във връзка с равенството ефективно, в разумен срок, без да се надхвърлят установените от националното право времеви рамки.
2. Държавите членки следва да гарантират, че служителите на органите по въпросите на равенството са достатъчно на брой и съответно квалифицирани, що се отнася до умения, познания и опит, за да изпълняват адекватно и ефективно всяка от функциите на органите по въпросите на равенството.
3. Държавите членки следва да предоставят възможност на органите по въпросите на равенството да наблюдават ефективно изпълнението на собствените си решения, както и на решенията на институции, органи за уреждане на спорове и съдилища по случаи на дискриминация. За тази цел те следва да бъдат незабавно информирани за тези решения и за мерките, предприети за изпълнението им.

### 1.2.3. Подаване на жалби, достъп и достъпност

1. Държавите членки следва да гарантират възможността за подаване на жалби до органите по въпросите на равенството устно, в писмен вид и онлайн на език по избор на жалбоподателя, който е общоговорим в държавата членка, в която се намира органът по въпросите на равенството.
2. Държавите членки следва да гарантират, че процедурата за подаване на жалби до органите по въпросите на равенството е лесна и безплатна.
3. Държавите членки следва да предвидят задължение на органите по въпросите на равенството да осигуряват поверителност на свидетелите и лицата, подаващи сигнали, и доколкото е възможно, на жалбоподателите относно дискриминация.
4. Държавите членки следва да гарантират, че всички лица имат лесен достъп до помещенията на органите по въпросите на равенството, тяхната информация и комуникация, включително информационните технологии, както и услугите и продуктите, като например документи и аудио-визуални материали или срещи и прояви, отворени или организирани за обществеността. Те следва по-специално да бъдат достъпни за лица с увреждания, за които освен това следва да има специални мерки в рамките на разумното съгласно определението в Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания, които да гарантират на хората с увреждания достъп до органите по въпросите на равенството на равни начала с останалите граждани.
5. Когато е необходимо поради географски или други причини, държавите членки следва да разгледат възможността да се позволи на органите по въпросите на равенството да създават местни и/или регионални бюра на органите по въпросите на равенството или местни и/или регионални информационни инициативи с цел редовно временно присъствие.
6. Държавите членки следва да осигурят достатъчни бюджет и ресурси на органите по въпросите на равенството, които да им позволят да повишават ефективно осведомеността, целяща информирането на широката общественост за съществуването на органите и за възможността за подаване на жалби срещу дискриминация.

### 1.3. Координация и сътрудничество

1. Когато в една и съща държава членка съществуват няколко органа за равенство между половете, държавата членка следва да им предостави възможност да организират редовна и ефективна координация, така че да се гарантира, че те прилагат по последователен начин принципите на недискриминация. Органите по въпросите на равенството следва да не се съсредоточават прекомерно върху някои задачи за сметка на други. Когато се провеждат дейности за повишаване на осведомеността, другите компетентни органи следва да участват във възможно най-голяма степен с цел да се предостави пълна информация на широката общественост.
2. Държавите членки следва да предоставят възможност на органите по въпросите на равенството да водят диалог и да си сътрудничат ефективно със съответните национални органи и организации на същата държава членка. Това предполага също така да се гарантира, че органите по въпросите на равенството са консултирани своевременно и по прозрачен начин относно предложенията в областта на политиките и законодателните предложения, както и промените, свързани с въпроси, обхванати в техния мандат.
3. Държавите членки следва да предоставят на органите по въпросите на равенството капацитета да си сътрудничат на европейско и на международно равнище с други органи по въпросите на равенството и други организации, включително чрез съвместни изследвания.
4. Държавите членки следва да предоставят възможност на органите по въпросите на равенството да си сътрудничат със съответните органи. Те включват националните структури, определени съгласно член 33, параграф 2 от Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания; националните звена за контакт по проблемите на ромите; организациите на гражданското общество; и за да се гарантира, че не се разпределят средства за проекти, опорочени от дискриминация, управляващите органи на европейските структурни и инвестиционни фондове.

## ГЛАВА III

### ДОКЛАДВАНЕ ОТ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ

Държавите членки се приканват да включат информация относно начина, по който те вземат предвид настоящата препоръка, в своите съобщения относно прилагането на директиви 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО, 2004/113/ЕО и 2006/54/ЕО.

Съставено в Брюксел на 22 юни 2018 година.

За Комисията  
Věra JOUROVÁ  
Член на Комисията